

III

(Forberedende retsakter)

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

483. PLENARMØDE DEN 18. OG 19. SEPTEMBER 2012

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg — Tackling af arveafgiftsproblemer på tværs af landegrænserne i EU

COM(2011) 864 final

(2012/C 351/09)

Ordfører: **Vincent FARRUGIA**

Kommissionen besluttede den 15. december 2011 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg — Tackling af arveafgiftsproblemer på tværs af landegrænserne i EU«

COM(2011) 864 final.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed, som vedtog sin udtalelse den 4. september 2012.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 483. plenarforsamling den 18.-19. september 2012, mødet den 18. september, følgende udtalelse med 135 stemmer for, 1 imod og 11 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 EU-borgere, der arver formue på tværs af medlemsstatsgrænser, står ofte over for beskatning i to eller flere medlemsstater (f.eks. dobbeltbeskatning eller multibeskatning) og diskriminerende beskatning. Disse problemer volder ofte borgerne urimelige kvaler og forhindrer indfrielsen af Europa 2020-strategiens målsætninger. For at løse disse problemer udsendte Kommissionen i 2011 en meddelelse og en efterfølgende henstilling.

1.2 EØSU går ind for, at dobbelt-, multi- og diskriminerende beskatning udryddes, og bifalder Kommissionens tilgang, der både respekterer de enkelte medlemsstaters skattemæssige suverænitet og efterlyser et bedre samspil mellem de nationale skattesystemer.

1.3 Dog mener EØSU, at Kommissionen kan indfri de endelige målsætninger i denne forbindelse på en mere effektiv måde ved at:

- foreslå og gennemføre praktiske ordninger, der inden for en rimelig tidsramme vil sikre et gnidningsfrit samarbejde mellem nationale skattesystemer, hvad angår arvebeskatning, samtidig med at man opfordrer medlemsstaterne til at indføre og forvalte ordninger for lempelse af dobbelt- og multibeskatning på en mere effektiv og fleksibel måde;
- anvende lovgivningsmæssige ordninger for effektivt at udrydde dobbelt- og multibeskatning af EU-borgere;
- se ud over grænseoverskridende skattemæssige problemer og undersøge de potentielt forvrængende virkninger, der opstår som et resultat af de forskellige nationale skattelovgivningers uensartede beregningsmetode for arveafgiften, samt opstille fælles principper for hele EU, der tager udgangspunkt i en rimelig værdiansættelse af nettoformuen, og som freder forretningsenheden som en going concern-værdi;

- aktivt fremme mere effektive og borgervenlige skattesystemer med den mindst mulige byrde for skatteyderne;
- undersøge de sager, der berører EU's borgere, og som opstår på grund af overordnede grænseoverskridende arveafgifter;
- undersøge muligheden for at forenkle arvebeskatning i grænseoverskridende situationer ved hjælp af et system, hvor beskatningen finder sted ét enkelt sted, der fastlægges ud fra, hvor aktivet befinder sig.

1.4 EU's Observatorium for Grænseoverskridende Beskatning, som EØSU i flere udtalelser⁽¹⁾ har foreslået oprettet under Kommissionens forvaltning, og som håndterer multi- og diskriminerende beskatning, kan være det instrument, hvorigennem ovennævnte anbefalinger føres ud i livet.

2. Forslagets indhold og baggrund

2.1 EU-borgere, der arver aktiver i udlandet, står ofte over for en skatteopkrævning fra mere end én medlemsstat (multibeskatning). Desuden pålægger adskillige medlemsstater udenlandsk arv højere afgifter end lokal arv (diskriminerende beskatning). I sådanne tilfælde kan borgere risikere at stå over for urimelige kvaler, når de skal arve. Især mindre virksomheder kan risikere problemer med overdragelse af virksomheden, hvis ejeren går bort.

2.2 Der findes retsmidler til at beskytte borgerne mod diskriminerende beskatning. De er dog ofte ineffektive på grund af uoverkommelige omkostninger. Der er ingen retsmidler, der kan beskytte borgerne mod multibeskatning, da flere medlemsstater har ret til at opkræve arveafgifter⁽²⁾.

2.3 Ovenstående skal ses i forbindelse med, at antallet af EU-borgere, der flytter mellem to lande inden for Den Europæiske Union, steg med 3 millioner til 12,3 millioner mellem 2005 og 2010, og at det grænseoverskridende ejerskab af fast ejendom i EU steg med op til 50 % mellem 2002 og 2010⁽³⁾. Der er en stigende tendens til, at befolkningen foretager grænseoverskridende porteføljeeinvesteringer. Mens borgere i alvorlig grad kan blive påvirket af multibeskatning eller diskriminerende arveafgifter, udgør medlemsstaternes indtægter fra arveafgifter mindre end 0,5 % af de samlede skatteindtægter, og de grænseoverskridende sager langt mindre.

⁽¹⁾ Herunder EØSU's udtalelse om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag, EUT C 24 af 28.1.2012, s. 63, EØSU's udtalelse om fjernelse af grænseoverskridende skattemæssige hindringer for EU-borgerne, EUT C 318 af 29.10.2011, s. 95, EØSU's udtalelse om dobbeltbeskatning i det indre marked, EUT C... (ECO/304).

⁽²⁾ Margarete Block-sagen (C-67/08).

⁽³⁾ Copenhagen Economics Study on Inheritance Taxes in EU Member States and Possible Mechanisms to Resolve problems of Double Inheritance Taxation in the EU, august 2010.

2.4 Den nuværende situation er en alvorlig forhindring for den frie bevægelighed for personer og kapital på det indre marked og hindrer dermed indfrielsen af Europa 2020-strategiens målsætninger. Den står desuden i skarp kontrast til de rettigheder, der følger med unionsborgerskabet.

2.5 Med henblik på at løse ovennævnte problemer er formålet med Kommissionens meddelelse og medfølgende henstilling at opnå følgende:

- grænseoverskridende arveafgiftsproblemer løses uden en harmonisering af medlemsstaternes lovgivning vedrørende arvebeskatning;
- der tages hånd om multibeskatning gennem et mere effektivt samspil mellem de nationale skatteordninger ved hjælp af et system om lempelse for den skat, man har betalt i andre lande, som kan anvendes af de medlemsstater, der kan påberåbe sig retten til at opkræve arveafgift;
- i forbindelse med fast ejendom vil medlemsstaten, hvori aktivet er placeret, have forsteret til beskatning, og andre involverede medlemsstater bør give skattelempelse;
- i forbindelse med løsøre, der har tilknytning til et fast driftssted i en medlemsstat, har denne medlemsstat forsteret til beskatning, og andre involverede medlemsstater bør give skattelempelse grundet den skattebyrde, som den første medlemsstat har pålagt;
- den afdødes tilhørsland har beskatningsrettighederne frem for arvingens tilhørsland, som bør anerkende den skat, der er blevet betalt i afdødes tilhørsland;
- udslagsgivende regler afgør, til hvilket land afdøde eller en arving har den tætteste tilknytning i sager, hvor pågældende har haft tilknytning til mere end ét land på baggrund af personens bopæl, sædvanlige opholdssted og nationalitet;
- arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene⁽⁴⁾ behandler sager om diskriminerende beskatning og har til formål at oplyse borgere og medlemsstater om, hvilke elementer en ikke-diskriminerende arvebeskatning bør indeholde ved hjælp af eksempler fra retspraksis, der kan hjælpe dem til at gøre bedre brug af retsmidler.

3. Generelle bemærkninger

3.1 EØSU går ind for, at man tager hånd om multibeskatning og diskriminerende beskatning med henblik på at holde borgernes rettigheder i hævd og fremme det indre marked. EØSU har understreget denne holdning i en række udtalelser og anbefaler især, at man udrydder multibeskatning og diskriminerende beskatning af borgere, samt at man forenkler de administrative processer i grænseoverskridende situationer⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ SEC(2011) 1488.

⁽⁵⁾ Jf. fodnote 1.

3.2 EØSU bifalder derfor Kommissionens meddelelse om arveafgiftsproblemer på tværs af landegrænserne, da den:

- anerkender de problemer, der i særlig grad berører borgere og mindre virksomheder, men som har en yderst begrænset indvirkning på de nationale finanspolitiske resultater;
- foreslår, hvordan medlemsstater kan indrømme afgiftslempler i tilfælde af multibeskatning;
- tilvejebringer oplysninger, der kan være nyttige i forbindelse med udryddelse af diskriminerende beskatning.

3.3 EØSU bifalder desuden meddelelsens tilgang, der respekterer de enkelte medlemsstaters suverænitet på skatteområdet og opfordrer dem til at sørge for et bedre samspil mellem nationale skattesystemer samtidig med, at diskriminerende beskatning inden for de nationale skatterammer udryddes.

4. Særlige bemærkninger

4.1 Dog mener EØSU, at Kommissionen kan indfri de endelige målsætninger i denne forbindelse på en mere effektiv måde ved at:

- udarbejde og håndhæve lovgivningsmæssige ordninger, der effektivt kan udrydde arveafgiftsmæssig forskelsbehandling mellem EU-borgere, således at dette ikke medfører en krænkelse af den nationale suverænitet på skatteområdet, men blot betragtes som et grundlæggende princip under unionsborgerskabsretten til at eje aktiver på tværs af nationale grænser;
- udarbejde og gennemføre praktiske ordninger, der inden for en rimelig tidshorisont sikrer et effektivt samspil mellem de nationale skattesystemer. En tilgang, hvor man blot giver de enkelte medlemsstater anbefalinger om gennemførelse, kan vise sig ikke at være tilstrækkelig effektiv i praksis. Det anerkendes desuden, at man bør (hvilket Kommissionen også foreslår) tilskynde enkelte medlemsstater til hurtigt at gennemføre ordninger for en mere effektiv og fleksibel lempelse for multibeskatning, og at Kommissionen overvåger udviklingen de næste tre år med henblik på at indtage en stærkere holdning ved hjælp af et direktiv, om nødvendigt;

— på længere sigt og ud fra et bredere perspektiv, der går ud over grænseoverskridende skattesager, udvide anvendelsesområdet fra arveafgift til de potentielt forvrængende konsekvenser af de enkelte nationale skattemyndigheders forskellige metoder til udregning af arveafgiftsgrundlaget. Dette bør ske, således at den nationale skattesuverænitet respekteres, særligt hvad angår fastsættelse af skattesatser, men at der samtidigt gælder fælles principper for udregning af arveafgiftsgrundlaget i alle medlemsstater, som ideelt set bør baseres på rimelige principper om værdiansættelse af nettoaktiverne og bør sikre en bevarelse af virksomheden som en going concern;

— undersøge udbredelsen og konsekvenserne af tilfælde af multi-ikke-beskatning ved hjælp af avancerede finansielle instrumenter. EØSU ser frem til yderligere høringer og initiativer fra Kommissionen på dette område;

— aktivt fremme mere effektive og borgervenlige skattesystemer, som reagerer hurtigt og fornuftigt, især når der er tale om de ofte lange og komplicerede procedurer i forbindelse med arveafgiftssager, og som pålægger skatteyderne den mindst mulige byrde;

— undersøge, i hvor høj grad EU's borgere påvirkes negativt af grænseoverskridende arveafgiftsproblestillinger, følgerne heraf samt mulige løsninger i denne forbindelse;

— undersøge muligheden for at forenkle arvebeskatning i grænseoverskridende situationer ved hjælp af et system, hvor beskatningen finder sted ét enkelt sted, der fastlægges ud fra, hvor aktivet befinder sig.

4.2 Kommissionen bør desuden overveje, at et Europæisk Observatorium for Grænseoverskridende Beskatning kunne varetage disse opgaver, blandt andre. EØSU har foreslået, at Kommissionen opretter et sådant organ i flere udtalelser om multibeskatning og diskriminerende beskatning⁽⁶⁾. Observatoriet vil løbende bidrage til en mere effektiv løsning på problemer i forbindelse med arveafgift gennem undersøgelser og forskning og etablere fora til høring, samarbejde og aftaler mellem de enkelte nationale skattemyndigheder.

Bruxelles, den 18. september 2012

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁶⁾ Jf. fodnote 1.